

Ultreia 120 november 2021

IN DEZE ULTREIA:

01. Van de redactie
02. Najaarsbijeenkomst 6 november: fijn en boeiend weerzien
03. Clemens Sweerman Postuum Lid Honorair
04. Nieuw bestuurslid
05. Ervaringen van een hospitalero in Roncesvalles
06. Afscheid Toine van Moorsel
07. In Memoriam Toine van Moorsel
08. Excursie Conques: daverend succes!
09. Vacature: Camino Academie zoekt Secretaris/Coördinator
10. Vacatures Regio Fryslân: informanten en begeleiders gezocht
11. Onbegrijpelijke, blijde verrassing
12. Compostela zoekt eigenaar
13. Overnachten in kerkjes op het Jabikspaad
14. Twee nieuwe podcasts
15. Agenda Pelgrimsherberg Kafarnaüm
16. Voor de agenda: Jacobsronde 2022
17. Colofon

Van de redactie

Dag dierbare lezer, we willen graag dat je probleemloos de Ultréia kunt lezen en de website kunt raadplegen. Bij de verhuizing naar een nieuwe server lukte dat af en toe niet. Nu die haperingen zijn opgelost, denken we dat we daarmee de problemen hebben verholpen. Maar ... mocht jij toch merken dat het lezen van de nieuwsbrief of het gebruik van de website niet vlotjes verloopt, meld het dan alsjeblieft onmiddellijk!

Intussen naderen we het einde van een jaar dat veel weg had van een pelgrimstocht: wat zal de dag van morgen brengen, kom ik blessurevrij deze berg over, gaat dat pijntje over of moet ik mijn plan aanpassen ... Vul de overeenkomsten met het dagelijks leven zelf maar in.

Gelukkig konden we nog wel genieten van een najaarsbijeenkomst waar we elkaar *live* konden ontmoeten. Veel collega's zag ik hier voor het eerst 'in het echt'. En wat leuk dat ik als redacteur van de Ultréia ook nog diverse complimenten kreeg. Ik vond het jammer dat mijn collega José er niet bij was om erin te delen. Aan de andere kant ... zij was er niet omdat ze een stuk camino liep; waar ik toch een tikkeltje jaloers op was.

Zelf wil ik volgend jaar weer op pad; om een stuk Camino Primitivo te lopen, met mijn hond. Een pittige uitdaging die natuurlijk veel voorbereiding vraagt. Ik moet vooral op zoek naar hondvriendelijke logies. En – adviesje van de Asociación Protectora de Animais do Camiño – controleren of de als zodanig vermelde onderkomens niet van gedachten zijn veranderd. Dus ik mail, ik bel en krijg zo royaal de kans mijn Spaans in woord en geschrift te oefenen.

Soms levert een mailtje een verrassende reactie op. Zoals het antwoord op mijn vraag aan het Oficina de Turismo in Grado: een pagina's lange mail met alle mogelijkheden om daar te overnachten met mijn hond. Plus aan het einde het advies om toch vooral op de kussentjes onder haar poten te letten. Zo lief, zo zorgzaam! En zo grappig dat ik weer een nieuw woordje Spaans aan mijn vocabulaire kan toevoegen.

Blijkt straks dat iets roet in de paella gooit en de Camino Primitivo er uiteindelijk toch niet in zit, dan is het zo. Dan zal de H. Jacobus andere plannen met mij hebben en voeg ik de voorpret van nu toe aan mijn mooie pelgrimsherinneringen.

Francine van den Bergh

Najaarsbijeenkomst 6 november: fijn en boeiend weerzien

Tweehonderd leden mochten we begroeten op de najaarsbijeenkomst van 6 november jl. in de mooie Jacobikerk in Utrecht, georganiseerd door de regio Utrecht/Rivierenland in samenwerking met de werkgroep Ledenbijeenkomsten. En je kon merken dat de aanwezigen het fijn vonden om elkaar weer *live*

te ontmoeten. Overigens was de bijeenkomst ook te volgen via zoom.

Elisabeth La Belle, voorzitter van de regio Utrecht/Rivierenland, opende de bijeenkomst, waarna een deel van de aanwezigen op weg ging voor een gegidste stadswandeling en Hijme Stoffels de overige aanwezigen meenam in de wonderen van deze tijd. Of zijn voorbeelden de titel 'wonder' verdienen of niet liet hij over aan de aandachtige luisteraars: 'Het gaat vooral om je eigen ervaring en beleving van een dergelijk moment.' Wat ook bleek uit de reacties vanuit het publiek.

De ALV kende dit jaar een aantal bijzondere momenten. Het eerste was de benoeming van wijlen Clemens Sweerman tot Postuum Lid Honorair, oftewel erelid, voor zijn verdienste van het beschrijven van de fietsroute naar Santiago.

Een ander mooi moment was de uitreiking aan Jan van Herwaarden van de fraaie, nieuwe uitgave van De Gids voor de Pelgrim. De werkgroep Geschiedenis en Cultuur nam de vertaling van Jan Herwaarden als basis voor een prachtig boek; een resultaat waar iedereen zichtbaar erg tevreden mee is.

Na het herdenken van overleden leden, kondigde voorzitter Peter Hesseling een tweetal bestuurswisselingen aan. Hij bedankte Jan Kousemaker en Julie Merks voor hun inzet voor het Genootschap, waarna Gabriël van de Luitgarden als nieuw bestuurslid en penningmeester werd

benoemd. Ook maakten de aanwezigen kennis met aspirant-bestuurslid Janneke Schievink. In de middag vertelde Herman Holtmaat meer over de achtergrond van De Gids voor de Pelgrim. Hij nam ons mee door de bijzondere geschiedenis van het boek Codex Calixtinus en de vertaling daarvan.

Een erg mooi optreden van het koor El Orfeón Jacobeo sloot het officiële gedeelte af. Hun liederen en teksten kwamen erg goed uit in Jacobikerk. Tot slot was er de informele afsluiting onder het genot van een hapje en drankje.

Clemens Sweerman Postuum Lid Honorair

In de Algemene Ledenvergadering van 6 november jl. is Clemens Sweerman benoemd tot Postuum Lid Honorair. Dat is vergelijkbaar met erelid, maar is een eerbetoon aan overleden leden die een grote betekenis hebben gehad voor het Nederlands Genootschap van Sint Jacob. Hij kreeg deze titel vanwege twee grote prestaties. De eerste is dat zijn routes naar Santiago de Compostela bij de fietsers beroemd zijn.

De bekendste route, de St. Jacobsfietsroute, begint in Haarlem. De route 'Langs Oude Wegen en Pelgrimssteden' begint in Maastricht en eindigt in Saint-Jean-Pied-de-Port, waar hij aansluit op de St. Jacobsfietsroute.

Het bijzondere is dat zijn boekjes niet zo maar een routebeschrijving zijn; hij nodigt de fietser ook uit te genieten van de culturele aspecten van de tocht. Veel monumenten, kloosters en andere bezienswaardigheden heeft hij zo beschreven dat je het idee hebt dat je echt iets mist als je er voorbij fietst.

De fietsroutes lopen parallel aan de wandelroutes. Deze gidsen hebben er mede toe bijgedragen dat weinig Nederlandse fietsers de rust van de wandelaars op de wandelroutes verstoren. Het zou mooi zijn als de gids ook in andere talen beschikbaar komt, om ook fietsers uit andere landen te bewegen om niet van de wandelroutes gebruik te maken. Dat verhoogt de veiligheid van de wandelaars en fietsers en voorkomt wederzijdse irritatie.

De tweede reden om hem deze eretitel te geven is dat hij altijd aanwezig was bij de Fiets- en Wandelbeurs en andere evenementen om het fietspelgrimeren te promoten. Hij stond daar dan met zijn fiets, voorzien van volle bepakking. Velen heeft hij er van overtuigd dat het pelgrimeren per fiets heel veel aantrekkelijke kanten heeft.

Helaas is hij te jong gestorven. Zijn weduwe Wobien Doyer was aanwezig om het eerbetoon in ontvangst te nemen.

Peter Hesseling

Nieuw bestuurslid

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 6 november jl. is Gabriël van de Luitgaarden benoemd tot bestuurslid; hij pakt de rol van penningmeester op. Gabriël is lid sinds begin 2016 en heeft sindsdien vier camino's gelopen. Hij is 61 jaar, heeft drie volwassen kinderen en verdeelt zijn tijd tussen Amsterdam en Kopenhagen. Hij is van oorsprong registeraccountant en na een loopbaan bij Philips parttime werkzaam als zelfstandig consultant, bestuurder en toezichthouder bij pensioenfondsen en andere organisaties. Iemand met zo'n achtergrond hebben wij graag als penningmeester. We wensen hem veel succes toe.

Ervaringen van een hospitalero in Roncesvalles

Eind oktober reisde ik af naar Roncesvalles om daar alweer voor de twaalfde keer te hospitaleren. De ervaring om hier te zijn is elke keer bijzonder.

Naast het verwelkomen van de pelgrims, het wegwijs maken in de herberg en de volgende dag het schoonmaken ervan, hadden we deze keer een andere belevenis.

Via de Werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles (WHR), die alle werkzaamheden en het contact met het klooster coördineert, kregen we op een van de eerste dagen van ons verblijf het bericht door dat Toine van Moorsel, een van de leden van de werkgroep, zeer ernstig ziek was en wellicht stervende. Het verzoek aan ons was om hierbij stil te staan op de door Toine zo geliefde plek.

In overleg met Don Valentin, één van de priesters in het klooster, en met hulp van Marisol, de vaste medewerkster van de herberg, is er in de pelgrimsmis van die avond een intentie uitgesproken en gebeden.

Op het kleine 'altaar' in de herberg hebben we een foto geplaatst van Toine en daar een kaars bij gezet. Met elkaar en met onze gast, bestuurslid Herman Velvis, hebben wij een korte gedachtenis beleefd.

Enkele dagen later kregen wij het bericht dat Toine van Moorsel was overleden.

Tijmen Stoof

Wil je meer lezen over ervaringen van hospitaleros in Roncesvalles? Je vindt ze via de knop hieronder.

Afscheid Toine van Moorsel

Met groot verdriet vernamen wij dat Toine van Moorsel, bestuurslid van de werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles, in het bijzijn van zijn dierbaren in zijn woonplaats Oisterwijk op 22 oktober jl. na een intens ziekbed overleden is.

De plechtige uitvaartdienst werd gehouden op 30 oktober jl. in de kapel van de Zusters Franciscanessen van Oirschot.

Peter Hesseling, voorzitter van het bestuur van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob, en Janine Verhaaf, Peter Stoks en Henk Trimbach namens de werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles, woonden – samen met hun partners – de dienst bij en luisterden met belangstelling naar de mooie herinneringswoorden.

Rood hospitalerojackje

Achter het altaar waren persoonlijke attributen van Toine te zien. Attributen waaraan hij verknocht was. Zo ook het rode hospitalerojackje, waarin hij diverse jaren in Roncesvalles pelgrims heeft ontvangen. Werkgroepvoorzitter Henk Trimbach memoreerde de wijze waarop Toine als gastheer/hospitalero in Roncesvalles werkte. Met een open hart, aandacht, zorgzaam voor de pelgrims zodat zij hun Camino konden vervolgen.

‘Jouw geloof zegt jou, Toine, dat jouw Camino nu verder gaat, op de weg naar een bestemming boven het dak van ons denken; daar waar het altijd licht is en waar tijd geen rol meer speelt. Naar een aankomen bij Hem bij Haar die honderd namen heeft en die we gewoonlijk God noemen. Hoe prachtig was het dat wij een stukje met je mee mochten lopen op het levenspad. Dank je wel. Wat je hier bij ons achterlaat zullen we koesteren! Buen Camino – met een hoofdletter – Toine!’, aldus Henk Trimbach.

Zijn as zal worden uitgestrooid op de Camino.

Wij zullen Toine enorm gaan missen; zijn innemende persoonlijkheid, zijn scherpe geest, zijn humor. Wij leven mee met zijn vrouw Annie en zijn dierbare familie en wensen hen daarom alle kracht om de komende tijd verder te gaan zonder Toine.

Henk, Janine, Hans, Noortje en Peter,
bestuur van de Werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles.

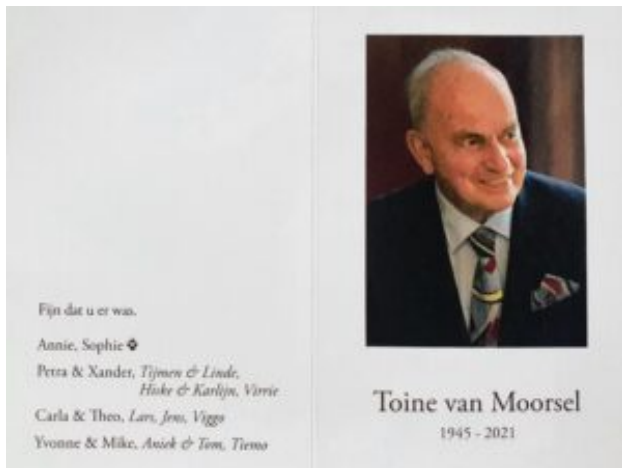
In Memoriam Toine van Moorsel

In Toine verliezen we een groot MENS, een prachtig bescheiden, empathisch, gepassioneerd, liefdevol, humoristisch mens, collega-hospitalero en pelgrim.

Als lid van het Genootschap was hij zeer actief: hij was een periode lid van het hoofdbestuur van het NGSJ, hij zette de Huiskamer in Santiago de Compostela op, was penningmeester van de Werkgroep Hospitaleren Roncesvalles en van de Stichting Vrienden van onze Pelgrimsrefuge 'Nos Repos' te Augy sur Aubois.

En bovenal heeft hij vanaf 2008 samen met Annie bijna jaarlijks een- of tweemaal gehospitaliseerd. Toine heeft veel betekend voor de pelgrims; als hospitalero in Roncesvalles maar zeer zeker, met zijn Annie, in Augy sur Aubois. Toine sprak zijn talen vloeiend: Nederlands, Frans, Spaans en Engels. Hij heette de pelgrims welkom, nam de lasten van hun schouders, bood een verfrissing aan, kon empathisch luisteren naar hun verhaal en Annie zorgde dat de inwendige mens gesterkt werd. Toine was een diepreligieus mens. Hij wist dat zijn bestemming lag in en bij God. Hij pelgrimeerde echt naar het graf van de H. Jacobus. Hij had zelf vanaf Oisterwijk gelopen. Drie maanden lang naar Santiago, in die snikhete zomer van 2003. De mussen vielen van de daken maar Toine zette door en kwam aan in Santiago. Hij was trouw aan zijn gegeven woord.

De voorganger, pastoraal werker Theodoor van den Boom wees in de homilie tijdens zijn uitvaart op de tekst uit Johannes 6: In het huis van mijn Vader zijn vele kamers. Hij vertaalde dit met: God is gastvrij. Hij biedt ons steeds zijn Liefde aan. Dat verstond Toine als de beste. Hij was gastvrij. Iedereen kon zich geborgen voelen bij hem.

Moge God hem verwelkomen in zijn Vaderhuis en moge Toine na zijn laatste voetreis goed aankomen bij zijn Heer op wie hij alle vertrouwen stelde.

René Heinrichs

Excursie Conques: daverend succes!

Het kostte de werkgroep Geschiedenis en Cultuur vijf jaar (!) voorbereidingstijd, deze zesdaagse excursie, maar dan heb je ook wat.

Het was een pareltje: de eerste buitenlandse excursie van het Genootschap: zestien mensen gingen in oktober op stap, voor verdieping en verrijking van de pelgrimstocht, maar vooral omdat het een heel leuk reisje was. Een week lang bezochten we plaatsen die er toe doen op de Zuid-Franse Jacobsroutes (gereden door onze vaste chauffeur Alain).

We logeerden drie nachten bij de Norbertijnen in het lieflijke dal van Conques, om vervolgens hoog op de rots van Rocamadour ons volgende bed te vinden.

Overdag hingen wij aan de lippen van gids Nicolas, terwijl we bezoekjes brachten aan romaanse kerken, bruggen, kruisen, rivieren, vergezichten en – niet te vergeten – zorgvuldig uitgezochte restaurantjes.

Geen timpaan bleef onbesproken, geen kapiteel onopgemerkt en geen moment onbenut. En met het maatwerk van de heren was het programma dusdanig afwisselend dat de informatiestroom moeiteloos binnen bleef stromen.

De veelzijdige kennis van Nicolas stroomde niet alleen binnen via de oren, onder andere ook het maagdarkanaal behoorde tot het stroomgebied. Dat werd gestreeld na gastronomisch advies en inzicht in lokale lekkernijen.

's Avonds droomden we over alle verhalen, van tweestaartige zeemeerminnen, tetramorfen, centaurs en bloeddrinkende griffioenen. Althans, als een vals brandalarm niet afging, gevolgd door atletische Norbertijnen die dan de trap opstormden om ons te redden. Maar dat was gelukkig maar eenmalig. Wat leerden we ervan: dat die vriendelijke en gastvrije monniken in hun witte pij prachtig kunnen

zingen en orgel spelen, maar dat ze bovendien ontzettend hard kunnen rennen.

Nicolas, Rijk en Yvonne, jullie waren onze kanjers. Namens de hele groep nogmaals: hartelijk bedankt voor deze fantastische reis!

Astrid Aansorgh

Wil je per mail reageren op dit artikel? Gebruik dan de knop hieronder.

Vacature: Camino Academie zoekt Secretaris/Coördinator

De Camino Academie is een platform dat zich tot doel stelt om kennis rondom de Camino en rondom pelgrimage- en bedevaartcultuur te ontwikkelen. Ze biedt sinds 2013 een podium waar academici, onderzoekers en praktijkexperts (pelgrims) elkaar ontmoeten en inspireren.

De Camino Academie werkt nauw samen met het Nederlands Genootschap van Sint Jacob. Een overzicht van de activiteiten die vanaf 2013 opgezet zijn is te vinden op de website van caminoacademie.nl.

De Camino Academie is op zoek naar een secretaris/coördinator (m/v) die de werkzaamheden van de huidige functionaris kan overnemen.

Taken:

- (mede) organiseren van workshops, expert meetings, studiedagen en/of symposia;
- beheren van de website;
- verzorgen van voorkomende secretariële werkzaamheden;
- leggen, onderhouden en activeren van contacten van belang voor de Camino Academie;
- actieve participatie in beleidsvorming en beleidsuitvoering.

De secretaris/coördinator is qualitate qua lid van de Stuurgroep van de Academie.

Gevraagd:

- opleiding op HBO- of academisch niveau;
- ervaring met secretariële werkzaamheden;
- beschikken over communicatieve en organisatorische vaardigheden teneinde beleid en activiteiten van de Camino Academie actief te bevorderen en uit te voeren;
- vaardig met informatievoorziening en sociale media.

Beschikbaarheid en vergoeding:

de werkzaamheden kunnen veelal vanuit de thuissituatie verricht worden. Gedacht wordt aan een tijdsbesteding van 1 à 1,5 dag per week. Reis-, verblijf- en onkosten worden vergoed.

Voor nadere informatie over de functie kun je terecht bij de huidige secretaris/coördinator Bart Simmelink of de voorzitter van de stuurgroep van de Camino Academie Paul Post (gebruik een van de knoppen hieronder).

Reacties graag **uiterlijk 20 december** per mail naar Paul Post

Vacatures Regio Fryslân: informanten en begeleiders gezocht

Wil jij nieuwe pelgrims op weg helpen?

Het **pelgrimsinformatiecentrum in Sint Jacobiparochie** is op zoek naar ervaren pelgrims die hun ervaring willen delen met nieuwe of beginnende pelgrims.

Het pelgrimsinformatiecentrum is elke 2e en 4e zaterdag van de maand geopend van 11:00 – 15:00 uur.

Wat vragen wij van je:

- je vindt het leuk om je pelgrimservaring te delen met anderen;
- je hebt recent (een deel van) de camino gelopen of gefietst;
- je bent minimaal 4x per jaar beschikbaar.

Lijkt het je leuk om samen met een collega informant je ervaringen te delen en nieuwe pelgrims op weg te helpen? Meld je aan of stel alle vragen die je nog hebt via een mail (gebruik daarvoor de knop hieronder).

En/of lijkt het je fijn om basisschoolleerlingen te laten kennismaken met pelgrimeren? De **werkgroep Pelgrimeren voor de Jeugd** (PvdJ) in Fryslân wil het team uitbreiden met pelgrims die het leuk vinden om als begeleider kinderen uit groep 8 van de basisschool te vergezellen op een korte 'pelgrimage'.

In de periode van 15 maart t/m 13 april gaan we op dinsdag- of donderdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur rondom Sint Jacobiparochie op pad in kleine groepjes van drie kinderen.

*Jacobs appelboom, vast punt bij
Pelgrimeren voor de Jeugd in Regio
Fryslân*

Op woensdagmiddag 2 maart 2022 organiseren we een voorbereidings-/kennismakingsbijeenkomst in Sint Jacobiparochie.

Lijkt het je mooi om als begeleider samen met de jeugd van de basisschool te pelgrimeren, heb je belangstelling of heb je nog vragen? Stuur ons een mail! (Gebruik daarvoor de knop hieronder.)

Dorothe Voet
Secretaris informatiecentrum
coördinator PvdJ Fryslân

Onbegrijpelijke, blijde verrassing

Ik begon op 12 september 2021 als nuchtere Zeeuwse Brabander alleen aan mijn Camino del Norte in Santander. Kon ik het wel met mijn zware artrose?

Ik genoot als echte Bourgondiër van het heerlijke eten langs de Spaanse Noordkust. Van pelgrimsmenu's tot de beroemde percebes (eendenmosselen). Genoot van het prachtige weer, de kustlijn en het binnenland, maar de zee was nooit ver weg. Ik beschouw de zee als mijn 'Home'.

Al lopende had ik bijzondere en geanimeerde gesprekken met andere pelgrims en kwam ik er achter dat ik alles wat ik heb meegemaakt de afgelopen jaren al verwerkt heb en dat deze Camino voor mij dus geen helende uitwerking behoefde. Ik kon echt genieten van alles om me heen.

Mijn nuchterheid werd wél getest door een aantal bijzondere en toevallige gebeurtenissen. Zaken die mijn Camino nog bijzonderder maakten. Ik kwam erachter dat niet alles te verklaren is en dat toeval niet bestaat. De Camino is en blijft zeer speciaal, al eeuwen.

Het finishen in Santiago de Compostela op 6 oktober was echt een prestatie voor mij!

Echter, het einde in Finisterre bleek emotioneler voor mij te zijn. Fysiek bleef de gehele Camino een uitdaging, maar mijn artrose bleek tot mijn grote, blijde verrassing geen belemmering. Ik had nauwelijks pijn gehad. Echt onbegrijpelijk. Ik brak dan ook emotioneel bij km 0,000!

De wandeling naar Muxía bleek echt de kers op de taart te zijn.

Wat was het een mooie en bijzondere ervaring, mijn eerste Camino. Met geen pen te beschrijven, maar toch ook weer blij om thuis te zijn.

Met dank aan mijn lieve vrouw, 'Home with you'!*
Hopelijk in de nabije toekomst de Camino Portugués, maar dan samen met mijn vrouw.

Boudewijn van Eersel

* 'Home with you' van Armin van Buuren en Susanna, mijn hymne van deze reis.

Compostela zoekt eigenaar

Johannes Hermannus Rohling liep van Porto naar Santiago. Hij begon op 14 september aan zijn camino en kreeg zijn compostela en afstandsgetuigschrift op 28 september. En nu is hij weer thuis en mist hij beide documenten.

Want dit is wat er vervolgens is gebeurd ...

Op 30 september kwam ik met een – meer dan twee uur vertraagd – vliegtuig van Vueling vanuit Santiago aan op Schiphol. Ik had de Camino Inglés gelopen.

Bij het inchecken in Santiago moest ik mijn stokken, die uit mijn rugzak staken, samen met de rugzak afgeven. Dat afgeven vanwege de stokken wist ik natuurlijk wel, maar dit was – bij Vueling – de eerste keer dat ik de rugzak moest afgeven. Dit keer werd er erg precies gecontroleerd. Ook de man voor mij, die een grotere rugzak had, moest deze afgeven.

Na aankomst op Schiphol lag mijn rugzak – nu open! – samen met mijn stokken en compostela, als een van de laatste voorwerpen op de bagageband. Ik pakte vlug stokken en compostela en haastte me naar de trein. (Ik kon nog net de trein naar Enschede halen.)

De volgende morgen pakte ik de rugzak uit en zie daar ... nog een compostela. Ik had er dus twee! Die welke ik van de bagageband had gepakt, was helemaal niet van mij, maar van **Johannes Hermannus Rohling**.

Ik heb al navraag gedaan bij Het Genootschap en – nadat ik had gegoogled op de naam – een mail gestuurd naar de Emmer Courant, maar dat leverde niets op.

Ik wil beide documenten dolgraag teruggeven aan de eigenaar, dus nu probeer ik het zo. Misschien kent iemand hem, heeft iemand hem bij een Café Saint Jacques ontmoet?

Ik hoop zo dat we hem vinden!

Siny Wolters

Overnachten in kerkjes op het Jabikspaad

April 2021 – Nadat ik twee dagen geleden in **St. Jacobiparochie** ben gestart op het Jabikspaad (oostvariant), bereik ik Britsum.

In het kerkje van **Britsum** mag ik overnachten. Ik maak één veldbed (van twee) klaar met een ondermatrasje, mijn slaapzak en twee slaapzakken van hen. In de kerk is het koud: slechts 5°C (vanwege fresco's is er geen verwarming). Gelukkig is het lekker warm in mijn slaapzak.

's Avonds komt de heer Oosterhof, van de sleutel, terug voor een privérondeleiding. Hij vertelt over de recente verbouwing en over de gestolen bijbel die weer terug werd gevonden.

Als ik de volgende morgen wakker word, kijk ik tegen de onderkant van het kerkorgel aan. Even later komt een vrouw (van de bakker) een uitgebreid ontbijt brengen.

In Wirdum komt Hannie me tegemoet. Zij is sinds kort beheerder van het kerkje in **Swichum**, ook hier mag ik slapen.

Wij lopen er samen naartoe (ongeveer een kilometer). Het is lekker warm in het voorportaal; afgeschermd van de kerk door een houten wand met deur. De tafel staat al gedekt voor morgen. Wij drinken samen een kop thee.

De volgende dag, net vóór Heerenveen, sla ik linksaf onder snelwegen (een knooppunt) door naar **Terband**. Het kerkje, waar ik mag overnachten, ligt in het veld met één huis ernaast. Daar heeft Marian de sleutel van de kerk. Later brengt ze mijn ontbijt voor morgen. Beheerder Jelle zorgt dat de verwarming werkt, zodat het lekker warm wordt in de kerk.

Mijn veldbed stond eerst achter het orgel, boven, in een nauw kamertje. Maar Jelle vindt de trap daarnaartoe te gevaarlijk. Wij verhuizen bed en al naar beneden, dichtbij de preekstoel.

Ria Hurkxkens

Het kerkje van Swichum

Twoe nieuwe podcasts

In Camino NL zijn weer twee interessante nieuwe afleveringen te beluisteren:

- advocate Laura liep in de Coronazomer van 2021 2500 km door Italië, over niet bestaande routes en totaal overwoekerde paden;
- Wil Matti was pastoraal werker in Ruurlo toen hij besloot een parochiereis te organiseren naar Santiago. Hij liep zelf natuurlijk ook mee.

Camino NL is te beluisteren via Spotify, Apple podcasts en via de knoppen hieronder.

Agenda Pelgrimsherberg Kafarnaüm

De Pelgrimsherberg Kafarnaüm in Vesseem sluit dit jaar af met een **Midwinterwandeling op 28 december**. Zo tussen Kerst en Nieuwjaar een flinke frisse neus halen, dat doet een mens goed. Of je nu al verre tochten hebt gemaakt of niet, het doet er niet toe. Loop mee en vraag je af wat voor jou belangrijke steunpunten onderweg zijn, wat jouw inspiratiebronnen zijn. Wij zorgen voor erwtensoeep!

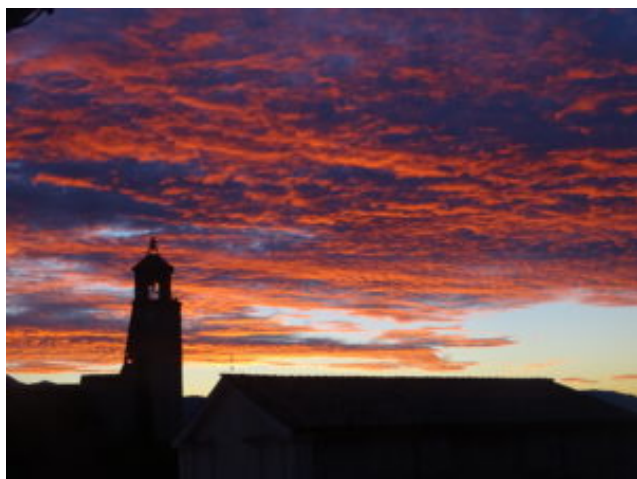
Ook in **2022** heeft de pelgrimsherberg weer een **GEVARIEERD EN BRUISEND AANBOD** voor iedereen die van pelgrimeren, wandelen of fietsen houdt en daar meer over wil weten.

Vorbereidingsweekend pelgrimeren naar Rome – 21/22 januari; 18/19 februari

Alle informatie voor iedereen die het ándere pad wil gaan bewandelen en op pad wil naar Rome. Alle wegen leiden naar Rome, maar welke kun jij het beste nemen? Zijn er onderweg ook pelgrimsherbergen? En is de route goed aangegeven?

Ervaren pelgrims adviseren je in je voorbereiding.

Bezinning door klank en stem – 27 januari 2022

Een dag gericht op bezinning en meditatie door klank en het gebruik van je eigen stem. Zuiver zingen is niet belangrijk, je komt door het herhaald zingen tot rust. Ook gebruiken we klank van instrumenten en komen we al improviserend tot vaak wondermooie momenten.

Stilte dag – 28/29/30 januari

In onze samenleving is stilte een schaars artikel aan het worden. Zelfs lopend in het buitengebied is soms het gezoem van de snelweg te horen. Wat doet stilte met je? Wat komt er dan bij je boven? Dit weekend is voor ieder die de stilte (in zichzelf) wil hervinden.

Vorbereidingsweekend pelgrimeren naar Santiago – 4/5 februari; 11/12 februari

Alle informatie voor iedereen die zoals zovelen op pad wil gaan naar Santiago de Compostela. Ga je mee naar het einde van de wereld? Ervaren pelgrims adviseren je in je voorbereiding.

Wil je meer weten? Kijk op de website van Pelgrimsherberg Kafarnaüm in Vessem.

Voor de agenda: Jacobsronde 2022

De fietswerkgroep F3D Santiago aan het Wad organiseert in 2022 voor de vijfde keer de Jacobsronde in het Noorden. De tocht, bedoeld voor aspirant-pelgrims op de fiets, vindt plaats van vrijdag 13 mei t/m zondag 15 mei 2022.

De werkgroep is blij dat deze inmiddels traditionele tocht weer kan plaatsvinden, nadat de Jacobsronde in 2020 en 2021 vanwege de coronamaatregelen niet kon worden gehouden. Deze fietstocht begint bij het Pelgrimsinformatiecentrum in Sint Jacobiparochie, tevens de startplaats van het Jabikspaad in Friesland.

De eerste dag voert de route langs pittoreske plaatsen naar het Overijsselse Hasselt, de finishplaats van de Jacobswegen vanuit Sint Jacobiparochie en Uithuizen.

Op dag twee rijd je vanuit Hasselt door de provincies Overijssel, Drenthe en Friesland naar het Groningse Uithuizen, de startplaats van de Jacobsweg in Groningen.

De derde dag fiets je vanuit Uithuizen weer terug naar Sint Jacobiparochie.

De dagafstanden van deze tocht bedragen rond de 110 km.

De tocht is bedoeld voor zowel aspirant-pelgrims als ervaren pelgrims. 'Starters' krijgen zo de kans ervaring op te doen en vertrouwd te raken met het rijden van langere afstanden met bepakking. Verder biedt deze tocht de mogelijkheid materialen – zoals fiets, fietstassen en eventuele kampeerspullen – te testen. De ervaren Santiago-pelgrims delen hun kennis met de (nog) vertrekkende pelgrim. Zij kunnen verder hun kennis over de Jacobsroutes en plaatsen in het Noorden van Nederland uitbreiden.

Lijkt het je wat? Inlichtingen en aanmeldingen bij Frans Hofstra. Gebruik de knop hieronder om hem een e-mail te sturen of bel 06-44359902.

Colofon

Ultreia is een uitgave van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob. Voor meer informatie en nieuws zie de website www.santiago.nl (<https://www.santiago.nl>) en de Facebookpagina (<https://www.facebook.com/genootschap/>), waar je ook tips en ervaringen kunt uitwisselen met andere pelgrims.

Redactie: José van der Haar en Francine van den Bergh

Redactieadviseur: Gabriël van de Luitgaarden

Tegenlezers: Ellen Eumelen en Janine Verhaaf

Verzending: Han Lasance

Deadline/publicatiedatum: Ultreia verschijnt rond de 20e van iedere maand. Wij zien jouw kopij graag voor de 15e tegemoet op ultreia@santiago.nl (<mailto:ultreia@santiago.nl>).

Aanwijzingen voor de auteur: Kopij mag maximaal 300 woorden bedragen in platte tekst (tekst zonder opmaak), bij voorkeur met een relevante foto/afbeelding (met bronvermelding) erbij. Wij gaan ervan uit dat wij deze foto dan vrij mogen gebruiken.

Foto's: De foto's voor deze Ultreia zijn aangeleverd door de schrijvers van de artikelen of afkomstig uit het media-archief van Het Genootschap.

Vertrouwenspersoon: Het Genootschap heeft twee vertrouwenspersonen die je kunt benaderen bij problemen, conflicten of een vertrouwelijk gesprek. Hier (<https://www.santiago.nl/vertrouwenspersoon/vertrouwenspersonen>) vind je meer informatie.